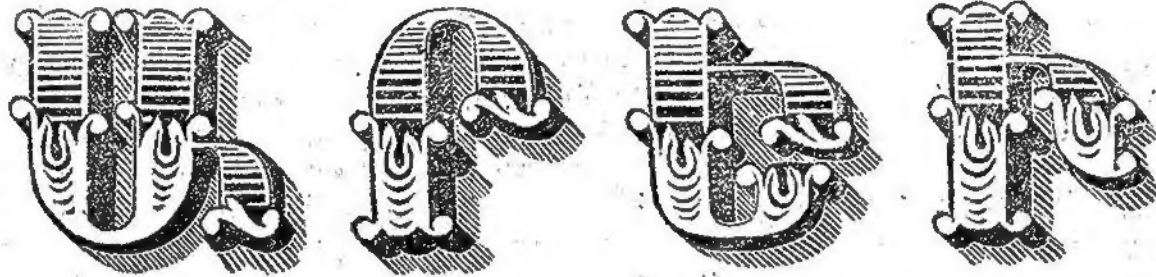

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԻԵՄ

ԳԱՅԵՆԵՐԸ		
Տարեկան Վեցամսայ		
Ե Գ Դ Պ Տ Ո Ս . . . 7. 80	40	
Ա Ր Տ Ա Ս Ս Ա Ն Մ Ա Ն 30. 20	10	

ԵԱՆՈՒՑՈՒՄԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ ՏՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՏՈՒՑՈՒՄԵՐՈՒ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

40 ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱՐԸ ԵՐԵԲ ԱՆԳԱՍՏ

ԽԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՆ ՏՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Տարա Ապրիլ Տարա, Թիւ 16

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐՈՒ

ՀԱՍՏԷ

Journal AREV

B. P. № 600

Alexandrie, EGYPT

ՀԱՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ԶԵՆՈՒՄԵՐԸ ԶԵՆ ՎԵՐԱԴՐՈՒՄ

ՏՆՈՐԷՆ-ԽԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՎԱԶԱՆ ՔԵՔԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԶԱՆՀԵՏԱՆԱՐ

Վիքի, 22 Մայիս, 1915

Միքելի Տնօրէն,

«Արեւ»ի Միւստ. 10ի թիւին մէջ ուրախութեամբ տեղեկացայ Ձեր մէկ յօդուածէն որ մեր թերթին սիրահանները լայն բացած էք Եգիպտոսի գաղութին առջեւ՝ որպէսզի իր կամաւոր նուէրներովը մասնակցի կովկաս ապաստանող մասնաւորացիներէ հարիւր հազար փախստականներու օգնութեան գործին:

Փախստականներուն օգնելու ձեռնարկը մարդասիրական նշանակութիւն ունենալէ դատ՝ և առկէ աւելի՝ հակամարտ հայրենասիրական գործ մըն է, որու շնորհիւ պիտի կրնանք ապահովել ապագայ Հայաստանի գոյութիւնը: Մեծ աղէտներու հանգէպ մեծ դարձաններ են հարկաւոր:

«Հայաստան անհետացաւ», «վախ Հայաստան», «վախ Հայաստան»ի պէս լալիւն բացազանութիւնները չեն կրնար արգարանալ ճշմարիտ գործիչներու բերին մէջ ու գրչին տակ: Քրիստոս ըսաւ. «Թողէ՛ք մեռելոց թաղել զմեռեալ իւրեանց», որ պարզապէս կը նշանակէ թէ՛ իր մեռելին վրայ լացողը ինքն ալ մեռել մըն է: Այս խօսքը իր բարու յակն նշանակութեամբը առնելով՝ պէտք է ապաքին թարգմանել: «Մեծ դժբաղդութիւններու հանգէպ գործել հարկաւոր է եւ ոչ երբեք յուսահատիլ»:

Թուրքերը Օսմ. կայսրութեան մէջ ապրող Հայութիւնը բնայինը ընել ուզեցին որպէսզի անկաւ չի կրնայ ապագայ ինքնօրէն Հայաստան մը պահանջել Եւրոպայէն: Այս բանը պաշտօնապէս խոստովանած են արդէն Պոզուս նուաբ փաշայի «ձեռնարկական հրամանագրին» մէջ:

Արդարեւ որո՞ւ համար ինքնօրէնութիւն պահանջել քանի որ այլ եւս երկիրը Հայ չէ մնացած...:

Հոս փակագիծ մը բանալով հարցունենք թէ՛ ի՞նչ պիտի ըլլար Թուրքերուն օգուտը եթէ Հայաստան Հայ չմնալով հայկական ինքնօրէնութիւն մը անկարելիութեան մատուցէր: Արդեօք կ'ապաստէին որ այս անկարելիութեան հանգէպ մեր երկիրը ըստ առաջնորդի օսմ. կայսրութեան մաս պիտի կազմէր պատերազմէն յետոյ...:

Բայց Հայերը բնային թուրքերը անշուշտ նախատեսած ըլլալու են Գերմանիայ պարտութիւնը, զի այս վերջնայն յաղթական ելլելու պարագային այլեւս ո՛չ հայկական ինքնօրէնութեան, ո՛չ իսկ հայկական բարենորոգման հարց կը մնար հրապարակին վրայ...:

Ու միայն տաճկական «ախմախութիւնը» կրնայ երեւակայել որ՝ Իաշնակից Պետութեանց յաղթանակէն

յետոյ, Հայաստանը Թուրքին ձգելու կարելիութիւն մը կրնայ ըլլալ տակաւին: Եւ Թուրքերը որ «զահմէթ» ըրեր են մինչեւ Ամերիկաներէն երիտասարդ Հայաստան և Ազգայն (Ազգ արդեօք) թերթերը թարգմանել՝ չէ՞ն կարդար արդեօք Նո. Վոյե Վրէժիկէն...:

Ճշմարտութիւն մը կայ զոր գուցէ Թուրքերը չեն գիտեր ցարգ, բայց որուն յետոյ պիտի համոզուին «պաշտօնաթուղթերով»: Այսինքն թէ՛ պատերազմի սկիզբը, իրենց դէմ կուռող պետութեանց պատկանող շատ մը քաղաքական անձնաւորութիւններ—գուցէ տարօրինակ թուի այս բանս—Թուրքերը կը մեղմալին կոր, զանոնք մի կերպ գերմանական գոհեր նկատելով, և որամադրուած էին կարելի եղածին չափ մեղմ պայմաններով հաւատարմ կեցել իրենց հետ...:

Այս արամադրութեանց համաձայն, Թուրքերը կրնային գուցէ աստիճան մը յուսալ որ Հայաստան իրենց ձեռքը մնար և մեր հարցը վերածուէր Հայկական Բարենորոգմանց առաւել կամ նուազ ընդարձակ ծրագրի մը:

Բայց հայկական նախնիներէն յետոյ արամադրութիւնները հիմնապէս, արմատապէս փոխուեցան: Հիմա ո՛չ միայն օսմ. կայսրութեան ասիական օտարացած ընկերուն բաժանուր անդառնալիքէն վճռուած է՝ այլեւ պղծիկեցած ապագայ Թուրքիոյ մը գոյութիւնն իսկ շատ չուր կը վերցնէ՝ և ապահովաբար յոյսի այդ վերջին նշոյլն ալ պիտի անհետանայ՝ եթէ Թուրքերը չարուհեան իրենց քրիստոնեայ հպատակներուն մնացորդն ալ բնայինը: «Հայաստան առանց Հայոց» խօսական քաղաքականութիւնը ուրիշ բանի չի ծառայելու որքան բայց եթէ Թուրքիոյ ապագան ի հիմանէ վրատադրուի:

Դանք հիմա մեր «տէրտին» ինչպէս ըսինք, մեծ աղէտները մեծ դարձաններ կը պահանջեն:

Մեր թշնամիները Հայաստանը առանց Հայու ձգեցին, իսկ մեր պարտքն է մեր երկիրը Հայերով բնակեցնել:

Իրաւ, չենք կրնար երկու միլիոն Հայ լեցնել այնտեղ, բայց պիտի լեցնենք ինչ որ կրնանք, որչափ որ կրնանք:

Ահա մեր գործը...:

Ժամանակը պիտի գայ—բաւական է որ համարեութիւն ունենանք— երբ Իաշնակից պետութիւնները վերջի վերջոյ մեր երկիրը վերադարձ պէս պիտի գրաւեն: Այն ատեն տաճիկները, քուրտները, ամէն անոնք որոնց ձեռքերը հայուն արիւնովը ներկուած են՝ պիտի քաշուին, հեռանան մեր երկրէն: Ու երբ մեր

սպաննիները մէկ դուռնէն դուրս կ'ելլեն՝ մենք պէտք է որ միւս դուռնէն ներս մտնենք...:

Ու որո՞նք պիտի ըլլան սա միւս դուռնէն ներս մտնողները: Ո՛չ ապաքէն, ամենէն առաջ, ճիշդ այն երեք հարիւր հազար գաղթականները որոնք առժամապէս կովկաս ապաստանած են և որոնց թիւը կրնայ հետզհետէ կէս միլիոնի բարձրանալ:

Ու եթէ ասոնց վրայ աւելցընենք այն ամէն գաւառացիները որոնք տաճիկական հին գուլումներուն առթիւ Ռուսաստան, Պարսկաստան, Պուլկարիա, Ռումանիա, Եգիպտոս, Ամերիկա են. փոխադրուած են՝ հաւանօրէն կրնանք նոր Հայաստանի բնակիչներուն թիւը 700,000ի հասցնել, որոնք երկրին մեծամասնութիւնը և թերեւս լաթիւնի մեծամասնութիւնը պիտի կազմեն ի չգոյն ուրիշ տարրի:

Ու մենք գիտենք որ ազատ երկիրներ կան որոնք այդչափ ալ բռնակիչ չունին:

Բայց այս արդիւնքին հասնել կարենալու համար պէտք է գիտնանք մինչեւ պատերազմին վախճանը պահէլ պահպանել ապագայ Հայաստանի բնակչութեան կորիզը կազմող 3 կամ 500,000 փախստականները՝ մինչև Հայաստանի վերադարձին գրաւուած Իաշնակիցներուն կողմէ:

Այս գործը մեր ձեռքն է և բարեազդեալ Թուրքին ետթաղանք արգելք չի կրնար ըլլալ անոր, բաւական է որ մեր է՛ն մեծէն է՛ն պզտիկ գիտնայ իր գոհողութեան բաժինը բերել:

Կը տեսնուի ուրեմն որ Հայաստան անհետացած չէ, մեռած չէ գեռ: Անկիւ ա՛յն օրը պիտի մեռնի՝ երբ որ երեսի վրայ ձգենք զինքը:

Զգիտեմ որ մեր հարուստները ինչպէ՛ս պիտի վերաբերուին այս ձեռնարկին հանգէպ:

Մեր հարուստներէն շատեր ո՛չ կամաւորականներու, ո՛չ Գլէկեաններու, ո՛չ ալ Լոնտոնի Յակոբեաններու և Բոլ Ստեփաններու ժեշտը ընելու ընդունակ են, զի ընդհանրապէս անոնք ազգային դաս տիրականութենէ և ընդհանուր մշակութէ զուրկ, պարագաներու բերումամբ փարայի տէր եղած պախալներ են, ու գոնէ յո՛յն պախալներ եղած ըլլալին...:

Բայց ամէն ճշմարիտ զարգացում և ազգային դաստիարակութիւն ունեցող հարուստ անշուշտ ո՛ր է նոր գոհողութեան առջև չպիտի ընկնի հայրենիքի փրկութեան համար:

Ու ես վստահ եմ որ վերոյշեալ անձնաւորութեանց նման ազգի հոգիները դարձեալ իրենց քրտակները պիտի բանան մինչև որ Ազգը ժամանէ իր փրկութեան նաւահանգիստը:

Բայց մենք լոկ հարուստներու առատաձեռնութեան վրայ յոյս

չենելու չենք, այլ առաւելապէս ժողովրդային խոշոր զանդուածին, որուն լուսանները իրարու վրայ դիպուելով կրնան ահագին գումարներ արտադրել, բաւական է որ իւրաքանչիւր Հայ գիտնայ իր կարողութեան սահմանին մէջ իր պարտականութիւնը կատարել:

Հաւ կը լինի, կարծեմ, սիրելի Տնօրէն, որ հասարակութեան գիւթը ընծայելու համար, նուէրները ամական վճարումներու գրութեամբ ընդունուէին:

Այս առթիւ կը խնդրեմ որ Արեւի ցուցակին մէջ իմ անուն ալ արձանագրէք տարեկան վաթսուսեք գիտական ոսկւոյ գումարով մը, ամսէ ամիս հինգական ոսկի վճարելի, յառաջիկայ Հոկտեմբերէն սկսեալ:

Հանգէք ընդունել, սիրելի Տնօրէն, շնորհ մեծարանքներս:

Լեւոն ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՄԵՐ ԴՊՐՈՅԸ
(ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ)

Մեր, Կիլիկիայի սանիկներուն ու սանտիկներուն Դպրոցը աւաղի վրայ չէնուած է:

«Հող մի՛ ընէք, ըսաւ մեզի անցեալ օր պարոն մը, բնաւ հող մի՛ ընէք եթէ ձեր այս նոր դպրոցին հիմերը անհասարակ վրայ դրուած են: Այս երկիրը ձերը չէ, մերն ալ չէ, և մենք ամէնքս կարճ ժամանակէն պիտի դառնանք կիլիկի հայրենիք»:

Ո՛չ քաղէ չէնուած է մեր դպրոցը, ո՛չ աղիւսէ, ո՛չ ալ փայտէ, այլ միակըստը պատասխէ: Այցելու տիկին մը ժպտելով ըսաւ մեզի անցեալ օր, որ փոթ չընենք եթէ մեր այս նոր դպրոցին պատերը ամենէն թեթեւ հողին իսկ կը սորախան «Պէտքէ՛ք որ, ըսաւ, այս երկրին մէջ՝ որ մերը չէ՝ մեր տունն ու դպրոցը, նոյնիսկ մեր ոտքերուն ներքեւ տաւրածող սա անդայ աւաղը, մեր օրտին նման սրբօրհն իսկի այն արիւնշուայ երկրին որ մեր հայրենիքն է և ուր, հաւատարմեց այցելու Տիկինը ժպտելով, զիչ ատենէն պիտի դառնանք կիլիկի, դժուար ալ, մենք ալ»:

Մեր դպրոցը հակայ վեղարի մը ձեռն ունի, սակայն ոչ անոր գոյնը, որ սեւ է նման տառապալկոծ գիւղերի:

Բայց դաստիարակ բացառիկ մեզի թէ մեր այս նոր դպրոցը շատ փոքր բուրգի մը պարզ շրջապիւծին ունի, բուրգի մը որուն մէջ, երթալով տուտաւ, ամենահին քաղաքակրթութեան ոգին կը բնակի զեւ և զեւ, որպէս ձերեւին տիտան մը պիտի ու խիստ պատկաւելի Լուս թէ յատուկ այս ձեռք ընտրած են մեր դպրոցին համար, որուն պատասխէ պատին վրայ կախուած են, մէկ կողմէն «Մայր-Հայաստան»ը որ չի պիտի մեռնի բնաւ, և միւսէն՝ Սրբ. Սահակ-Մեսրոպի Այրեւնաբանը որ է, յարեց դաստառն, խօսուած պատկերը մեր ցեղին գեղեցիկ վրէժ ու յաւերժական ոգին:

Մեր դպրոցը ուրիշ բան չէ այլ սրբող վրան մը անպագայի և մերթ ամպի նման երեւում:

Այլ... երբ ամպի խօսքը կ'ընեմ՝ յանկարծ միտքը կուգայ մեր գիւղին երկինքը իր ամպերովն ու որոտումներովն երկրազողը, վերջին օրերուն որոտումները մասնաւոր, որ ո՛չ թէ երկինքէն

էր որ կը լսուէին՝ այլ մեր ապաստանած լեռներէն, ձորերէն, ու յետոյ, երկինքէն նման կապոյտ բայց անկէ աւելի՝ բարեւ ձովէն...:

Ոչ թէ ա՛յնքան վեղարի, կ'ըսէ երախտադէտ իմ սիրտս, որքան որոտալիւր փոթորիկներէ վերջ՝ արեւին շող ճառագայթներուն երկինքին մէջ զծած մայրակաւն գո՛գին ձեռն ունի մեր դպրոցը, մեր այս նոր դպրոցը, որ ուրիշ բան չէ՝ այլ սրբող վրան մը անպագայի, և մերթ ամպի նման երեւում...:

ՄԻԶՐԱՆ Յ. ԱՌՏԵՐԵԱՆ

ԱՐԱՐԱՏԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿ

«Կամք»ի վարչութեան մէկ ընկերոջս հետ՝ մեզ եղած մասնաւոր հրաւերի մը վրայ կիրակի ներկայ գտնուեցանք ինքնապատ կարմիր-նայլ Գաբրիէլ «Արարատ» Ակումբին կազմակերպած մրցանակէսին:

Իբր Սեօրի սերահար, և մին անոնցմէ որոնք եղիպտական երիտասարդութեան մէջ մտցուցին մարմնակրթանքը, ոչինչ այնքան մօտ էր իմ որտիս քան մեր քոյր Ակումբը, որուն գործունէութեան քայլ առ քայլ այտուղէն հետեւած եմ իր հիմնադրութենէն ի վեր: «Արարատ»ի վարչութիւնը, գեղեցիկ փափկանակատութեամբ մը որուն համար մասնաւոր շնորհակալութիւն կը յայտնենք, փափաքեցաւ որ «Կամք»ի վարչները մաս կազմեն Գնդին Յանձնաժողովոյ, բաղկացած Տ. Տ. Ժ. Մաթոսեանէ, Օ. Գոստինոսեանէ, Յէրբէթի, Տէլամօրէ և Գաբրիէլ, այսպէսով մեկը ատիկի տաղով մօտէն զննելու իրենց յատկապիտութեան աստիճանը:

Արդ՝ ոչ իբր հրաւերեալ այլ իբր զննիչ կ'ուզեմ յայտնել իմ տպաւորութիւններս: Կ'սկսեմ զիտողութիւններէս:

Նախ մրցանակէսին մը համար տեղը ընտրուիլն անյարմար է, նոյնիսկ մարզանքի համար: Ինչո՞ւ Գաբրիէլ Աղզ. Իշխանութիւնները գոհողութիւն մը յայտնեցին անոնք: «Արարատ»ին յարմար գետին մը ապահովելու համար որ միանգամայն անհրաժեշտ է Գալուստեան վարժարանին և Պոլ-Սեօրիներուն: Վարժարանի տարեկան քա՛նի մը հազար ու կիկոց պիտեմէն մէկէն արդեօք 50—60 ոսկի մարզանքի յատկացնել դժուար գործ մ'է և անոգո՛ւն կը համարեն ուրիշներու հիւսցողներուն կողմէ:

Մրցանակէսը սկսելու էր ժամը երեքին՝ ըստ յայտադրին. արդ, որչեալ ժամուն հաղիւ 20—30 անդիսական ներկայ է և վարչութիւնը պէտքը կ'զգայ գրեթէ ժամ մը յետոյ սկսել: Ասիկա սխալ դրութիւն մ'է և պատճառ եղաւ որ փոքրերէն մէկ մասը չկարենան կատարել: Արդէն յայտարարը վերջին ծայր խնդրուած էր, ներկայացնելով Ուղիմպական խաղերու ամբողջութիւն մը, որ անհրաժեշտօրէն երկու օրուան պէտք ունէր կատարեալ կերպով երեւան բերելու համար իւրաքանչիւր մարզիկի ոյժին աստիճանը: Յետոյ՝ գրեթէ միշտ իրենեօյն 8—10 մարզիկներն էին՝ որ մասնակցեցան ամէն փորձերու, ինչ որ մարմնամարզի տեսակետով սխալ մ'է և չպիտի փափաքէի որ մեր Ակումբներուն մէջ կրկնուէր՝ սոսկ ժողովրդեան հանգիստը: Երբ համար ճիշտ յայտարարը մը ներկայացնելու տեսչով:

Այս քանի մը թեթեւ դիտողութիւնները ընելէ յետոյ մրցանակէսի կազմակերպիչներուն, կ'անցնեմ մարզանքներուն:

Միանուազ շարժումները՝ զեկականութեամբ Տեառ Խանեանի ամենայն

կատարելութեամբ անցան Մարգրիտն ու Պոյ-Սքուոթները միասին անցըր ծախքի խնդր։ Չեմ կրնար մասնաւորապէս անդամաւոր չլայտնել լսողներով (massue) միասնապէս շարժումներուն համար, որ յայտնութիւն մ'ընէր։

Մրցողներու արդիւնքը անուշտ Բենիէ Յանսենի անուշտը հրատարակութեան կուտայ։ Կս պիտի խօսիմ մարզիկներուն վրայ։

Նախ Ե. Նազարեթեան, որ 100 կարտաւ 400 մէթր վազելու երկրորդ նետուն մէջ առաջին հաղթանակը, կողմէ մէկ երկու տարի entrainementով եղիւրտոսի լաւագոյն մարզիկներէն մին, դառնալ։ շատ զերեւթեամբ կրնայ բեկարար ըլլալ, միայն յարաւերակութեամբ է։

Հ. Ենիքիսեան ձողով բարձր ցատկու կրէր մէջ առաջինը, նոյնպէս մեծ պատգայ խոտաշոյղ մարզիկ մէկ, իրեն պիտի խրատէի վաղը փորձեր, առանց առաջին ըլլալ ճշմունտ։ Ճիշդեական կազմը առաւելագոյն յարմար է ձողով երթորութիւն ցատկու։ Վաղըրը մեծ ծախք կրնայ օգտակար ըլլալ իր այս յարմարութեան։

Արարատի լաւագոյն մարզիկներէն մին է Բ. Սէնթֆիլան և հաւասարապէս կարող գործիքներու վրայ, երկրորդ նետունը և ցատկու մէջ։ athlete complete մը կրնայ ըլլալ քիչ մ'աշխատութեամբ։

Նոյնը կրնաւ ըսել Ս. Ամիրայանի մասին և չեմ կարծիք սխալած ըլլալ եթէ ըսեմ թէ իր մարմնական կազմով շատ լաւ կ'օգտակարէի մը ըլլալու ամեն յարմարութիւն ունի։ Կողմէն որ պօքըր մէկը չըզէր։

Յայտագիրը կը պարունակէր կոփամարտի երկու մրցում, որոնց մին Ե. Եփրեմեանի և Ս. Սէնթֆիլանի միջև, Եփրեմեանի կոփամարտը տեսած Ա. զեքանդրոյ մէջ։ Դժբախտաբար հիւանդութեան պատճառով չկրցաւ մրցանաւ զէսին մասնակցելը Ս. Սէնթֆիլան իր բարձրութիւն ցատկով լաւագոյններէն է։ Կողմէն տեսնել զինք Եփրեմեանին հետ շինել վրայ։

Ս. Ս. կոփամարտութիւնը որ տեղի ունեցաւ Եփրեմեանի և Գաղանձեանի միջև պէտք եմ ըսել թէ կոփամարտութիւն չէր այլ կոտորի կռիւ։ արուեստը ըստ իրեն կը պակսէր։

Գոտեմարտութիւնը Ա. Յովսէփեանի և Յ. Սէնթֆիլանի միջև։ առանց արդիւնքի մնաց։ Յ. Սէնթֆիլան «Արարատ» արագութիւն վազողներու մէջ երկու անգամուն ալ երկրորդ հանդիսացաւ, բայց իբր գոտեմարտի շատ աւելի ապագայ ունի, ինք մասնաւոր միշտ պատշաճողականի վրայ չի մնայ։

Ա. Յովսէփեան, եղիւրտոսի վաղը champion, վատակցաւ հինգ թիւով թիւ վաղը, երկրորդէն Ապառնեան հինգ վաղը կրնայ անոնց հաւանելով, ինչ որ քան մը յաւելցներ իր փառքին վրայ։ Յովսէփեան ներկայիս անյայտի է Եղիւրտոսի մէջ, և ըլլալով hors-concours կը նկատուի Ապառնեան «Արարատ» լաւագոյն fond վաղը։

Ճանաչիք որչափ կարելի է ճշգրիտ կերպով ներկայացնել մարզիկները։ Հանդէսը կատարեալ յաջողութիւն մը, փայլուն յաղթանակ մը եղաւ «Արարատ»-ին համար։ Վատաւ եմ թէ կարծիք մնայ մեր քոյրերն ալ դո՛ւ մնացին ներկայիս արդիւնքէն, որ մասնաւորապէս վաղի մէջ «Արարատ»-ի համար ամենէն շեղ զարկնապակն է։

Բայց այս տեղեկատուութիւնը կ'ընկատար պիտի ըլլայ եթէ չըսեմ թէ մարմնակրթանքը այս զեղեցիկ հանդէսին, ինչպէս մեր «կամը» յաջողութեանց ալ մեծ քաճիքը կը պարտինք մեր սիրելի տուուցիին Տիար Խանճեանին, որ կը ըսող ժողովարար երկու քայլ ակումբներուն համար, մարզիկներու ոտով ու կորիք տեղի մը հասցնելու գործաւորացապէս աղաղակն զգարումէն մղուած։

Հանդէսին փակումէն առաջ խօսեցաւ «Արարատ» վարիչ անդամներէն մին, մարզիկի պարզ և կարող ձեռք, յայտնելով իրենց յաջողութեան գագաթնքը հնազանդութիւն, համեմատութիւն, յաւատարմութիւն, որ «կամը»-ն ալ անխառն առաջ զարկուն կ'աղտնիքը կըսէ։ Եւ արուեստից է ձեր հիւրը, սիրելի ընկերներ, ինչպէս մենք եւս պիտի շարունակենք հասն Ապագան մերն է, վաղը թան-

կաւ և Օր. Օգոստինոսեանի ժամանումը։ Դարձեալ Գալիլէին եկած են Պ. Ա. տոմ և Օր. Ալանեան։ Մտերւոյ կը հասնին նաև տիկինը Տէր և Տիկ. Ալանեան յանձն առած են ազգասիրաբար կարգաւորելու և զեկակարելու կարի արհեստները, իրենց մասնագիտական կարողութիւնը և օգտակար ըլլալու տրամադրութիւնները հաւաստիք մըն են արհեստները արդիւնաւորութեան։

— Հանգեցէ ուղղել ձեր վերջին թիւն մէջ պարզած տպագրական սխալ մը։ Տեղեկատու մասնաւոր մըն անդամուն հինքէն միոյն անունը պէտք է ըլլայ Տիկ. Բանտեան փոխանակ Տոքտերանի։

Կիրակի

Առտուն շողմակոյցի մէջ կը հանգիւր խումբ մը նոր զէմքերու, Պլաւար, Սպար, Գրիգոր, Գարգալեան, Մլին և Արայ, որոնց առաջին երեքը հետքիւն ընթաց են նախ մը թափիկակ, ետագոյն, Հ. Բ. Բ. Ս. կողմէն իրենց յանձնուած։ Հնչակեան և Ս. Բամկարներու կազմակերպած սինթէզայի հատման մէջ կ'առնէ և որ այս ապրանքներուն զննման յատկացուած է։

— Պլաւար և Մլին, կ'երեւային ծանօթներ Սոփալեաններուն, մեծ ընդունելութիւն ցանաւ։ Անոնց մասնաւորապէս մէկ քանիներու հետ ունեցած զերկրէն խոսակցութիւնները լացնելու չափ յուզիչ էին։

— Կոկիկ ու շատ կանոնաւոր եղաւ երկու զոյգերու ամուսնութեան արարողութիւնը որ միասին կատարուեցաւ Տիկ. Ելիւտ, իր քանի մը օրուան բացակայութիւնէն վերջ, այդ օրը ճիշդ ժամուն կը հասնին Մեր գաղթական կողմէն երկու խումբ քաղաքի մէջ անոր ներկայութիւնը որոշողութեամբ ծախարարութիւններով կ'ողջունէ։

Ներկայ էին նաև Մր. Հորնպլոքը և Բէլթըն Մաքֆարլէյն, քաղաքէն մասնաւորապէս եկող շատ մը ուրիշ հիւրերու հետ։ Տիկ. Ելիւտ և Պ. Հորնպլոքը, առաջինը 200, և վերջինը 100 ական Ե. Լ. Նուէր տըւին երկու հարսերուն, որոնք ստացան նաև ուրիշ նուէրներ և մեծ քանակութեամբ պիւրքերու ու շաքար, որով պիտի կրնան հիւրասիրել շնորհաւորութեան համար իրենց այցելողները։

Հարգանք և Բէլթըն Մաքֆարլէյն, քաղաքէն մասնաւորապէս եկող շատ մը ուրիշ հիւրերու հետ։ Տիկ. Ելիւտ և Պ. Հորնպլոքը, առաջինը 200, և վերջինը 100 ական Ե. Լ. Նուէր տըւին երկու հարսերուն, որոնք ստացան նաև ուրիշ նուէրներ և մեծ քանակութեամբ պիւրքերու ու շաքար, որով պիտի կրնան հիւրասիրել շնորհաւորութեան համար իրենց այցելողները։

Տ. Հրանտ Ալաւեան եւս երկուսարի թուականով կը գրէ մեզ Բոր-Սախտէն։

«Այս առաւօտ պաշտօնեայիս մէկէն, որ 250 զար. ամսական կ'ստանայ, նամակ մը արեւմտեան մէջ ներկայացնէ 200 զար. պանթոն» խնդրելով որ երկու նորածին գաղթականներուն տամ, Երեսակը շատ յաղաւթաւ որոշեցի որ 200 զար.ով 25 հատ վերմակ չինել տամ, և ծախքին մնացորդը եւ լրացնում զի եթէ վերմակ չկուրթանք կը վախճում որ մեր խնամքին ապաստանած հայ քաջորդներուն կոտորուելուն պատճառ դառնանք։ Գործէ 2000 վերմակ անհրաժեշտ է, ինչպէս նաև 2000 պաթանիլէ որուն հարկը թէ 8-9000 դնում է և եկած (750 հարկ Բոր-Սախտի Հայկ. Բոմբէյէն զնած է իր հանգանակած գումարով, իսկ միւսները նուէր եկած են) 500 հատ եւս անհրաժեշտ է, ինչպէս նաև 2000 վերմակ եթէ ամէն հայ տուն 1 վերմակ նուէրէ՛ր բոլոր պէտք մը լրացնում է մեծ բան մը չէ, 20-25 զար. կը բաւէ։

«Պ. Պ. Լաւանց և Ղազարոսեան եւս երկէ եկան, վաղը Առաջիկայ Ս. Երեմիային, նոյնպէս Մեծի Բերդանիոյ Եղիւրտոսի ներկայացուցիչը պիտի այցելէ հայկական կողմը, որչափ պատշաճապէս ալ պիտի մնանք և Բոմբէյէն Սրբազանի նախագահութեամբ նիստ պիտի գումարէ՝ տեղւոյն վրայ պէտքերուն մասին խորհրդակցելով կարելի ընելու։

«Առաւօտը 3000 ոսկի պէտք է մէջ մէկ ձեռք հազարապիսի մէջ մէկ շաւիկ, վարտիկ, վերմակ եւս, եւս, առնելու համար։

«Իսկ կարելի հոյ իրենք պիտի կան, պիտի հաստատուի կարի աշխատանք մը. իրենցմէ բաւական կան մեզ նայով աշխատել գիտողը պէտք է մեզ հանդէսը և զերեքը աշխատանքի ի-

րենց պէտքերուն, որով ճիշդ չափերով յարմար հաղաւթներ կրնան չինուիլ։

«Տակաւին դպրիկները չեկան Օրենդ մէջ տաք կերակուր կը տրուէ, գործը օրը կ'անոնաւորուելու վրայ է։ Հայոց օրնուութեան և երախտագիտութեանը լիւրի արժանացած է Տիկ. Ելիւտ Պէյ։

«Երեկ գործի սկսած Աղեքսանդրիայէն զրկուած Տեթ. Տեօփէթեան և Աղեքսանդրիոյ կարմիր հային զրկած վըկայեալ հայ հիւանդապահուն Օր. Սիւրաքեան։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

«Այսօր ուրիշ մը, դարձեալ պատերազմի վերադարձներէն, ապաքինուլ արձակուեցաւ հիւանդանոցէն։

Բոր-Սախտի ուրիշ բոլակից մը կը գրէ մեզ։

«Ինչպատ հայ գաղթականներու հանդէսը կը շարունակուի մասնաւորապէս երկու քաղաքներու մէջ զերկրէն խօսակցութիւնները լացնելու չափ յուզիչ էին։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

«Այսօր ուրիշ մը, դարձեալ պատերազմի վերադարձներէն, ապաքինուլ արձակուեցաւ հիւանդանոցէն։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

«Այսօր ուրիշ մը, դարձեալ պատերազմի վերադարձներէն, ապաքինուլ արձակուեցաւ հիւանդանոցէն։

Բոր-Սախտի ուրիշ բոլակից մը կը գրէ մեզ։

«Ինչպատ հայ գաղթականներու հանդէսը կը շարունակուի մասնաւորապէս երկու քաղաքներու մէջ զերկրէն խօսակցութիւնները լացնելու չափ յուզիչ էին։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

«Այսօր ուրիշ մը, դարձեալ պատերազմի վերադարձներէն, ապաքինուլ արձակուեցաւ հիւանդանոցէն։

Բոր-Սախտի ուրիշ բոլակից մը կը գրէ մեզ։

«Ինչպատ հայ գաղթականներու հանդէսը կը շարունակուի մասնաւորապէս երկու քաղաքներու մէջ զերկրէն խօսակցութիւնները լացնելու չափ յուզիչ էին։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

«Այսօր ուրիշ մը, դարձեալ պատերազմի վերադարձներէն, ապաքինուլ արձակուեցաւ հիւանդանոցէն։

«Պատերազմին մէջ վերադարձներէն մին անցեալ օր քաղաքի հիւանդանոցին մէջ մեղաւ։

1 անուկ շաքար, Տիկին Ղազարեան 13 կտոր զգեստներ, Տիարը Պաքըրեան, Ա. պէյ Արշակեան, Ա. Ղազարեան և Ժ. Մաթոսեան 80 երկուստանակ թափինակ 1 պարկ օճառ, Ս. Օ. Իշխմէնեան 1 քանթար օճառ, Բ. Գուլամեան 20 քաղթ մոմ, Տիկ. Տ. Պէրպէրեան 2 ծրար ամսերկան, 1 քանթար օճառ, տասներկու տղու հագուստ, Ս. Մաղլումեան 1 քանթար օճառ, Մ. Թուրանեան 1 քանթար օճառ, Ա. Յանուրեան 36 օխ օճառ, Խ. Մանուկեան 12 կտոր զգեստ, 12 սանար, Տիկ. Ա. Թարթիւմեան 3 զոյգ կոշիկ, 3 ծրար ամսերկան, Տիկ. Ն. Յովաննիսեան 30 մեթր խոտա, 8 ճախարակ, և դանաղաներէ՝ մեծ քանակութեամբ գործածելի հին հաղաւթներ։

4. Խաչի Միութեանը երկէ 11 հակ ևս զրկած է Բոր-Սախտի։

4. Խաչի աշխատանքը ըստ առաջնոյն բաց է երկուշաբթի, հինգշաբթի և չորեքշաբթի, կէսօրէ վերջ։ Կը հրաւիրուի յայտնել տիկիններ և օրհորդներ կար առնելու։

ԿԻՄՆԱԴՐԱՍ

ԱՂԳ. ՇԱՀԵՐՈՒ ՊԱՏՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

Դոմարանայի ցուցակ

Տեղաբ. Յարսեք

Մանիսայեան հղթ. 2500, Թ. և Մ. Յիւնիկեան հղթ. 2500, Ալիւսեան և Չորիկեան 2000, Թ. Գ. Չամպարեան 1000, Գ. Գորիկալեան 400, Թ. Պէնիսեան 400, Ն. Թորոսեան 300, Ա. Պօնէիկեան 300, Գ. Գուլամեան 250, Ա. Գալիսեան 250, Ե. Կրիկորեան 200, Ս. Պողոսեան 200, Ա. Յակոբեան 200, Մ. Ն. Յիւնիկեան 200, Գ. Մ. Կրիկորի 200, Թ. Տամատեան 200, Թ. Գրիգորեան (Ալթան-ճէյ) 200, Կ. Միւթիսեան 150, Ա. Աղեքսանդրեան, Խորանանեան հղթ., Տիարատեան հղթ., Վ. Բաբայեան, Տէր Առաքէլեան հղթ., Հ. Ն. Պէնիկեան և որդիք. Մ. Խարբերդեան, Կ. Բէլիկեան (Հերթով), Գ. Բէլիկեան (Առաւ Բիւրի), Թ. Միւթիկեան, Կ. Շրամեան, Գ. Գեորգեան, Մ. Սարգեան (Թոքաթ), Թ. Նիկողոսեան (Թոքաթ), Ս. Գրիկեան, Պ. Խորանանեան, Ե. Թորոսեան, Ճ. Գանդանեան, Լ. Սեդրոսեան, Թ. Թովմանեան, Ե. Կարապետ, Թ. Ն. Յովաննիսեան 100ական Մ. Գալիսեան, Ա. Կէօնիկեան, Պ. Յարութիւնեան, Ա. Յարութիւնեան, Թ. Տէր Դուկանեան 50ական Տ. Ալիւսեան 40, Ա. Գրիգորեան, Թ. Պետրոսեան, Թ. Խորեան 20ական, Թ. Գրիգորեան, Խ. Ոսկանեան 10ական, Կ. Սարգիսեան, Գ. Յովաննիսեան, Թ. Նաիրիկեան 5ական, Գ. Գալուսեան, Ա. Ստեփանեան, Գ. Յակոբեան 4ական, Ա. Լիւստեան 2, Կ. Արթիւրեան 1, Յովսէփեան

Բ. Բոլաթեան 500, Կ. Մալիսեան 180, Ա. Խաչիկեան 175, Թ. Թուրքեան 150, Թ. Միւթիկեան, Թ. Թալաւանեան, Թ. Մարգարեան, Լ. Պօսթանեան, Գ. Գալուսեան 100ական Մ. Ալթանեան, Թ. Չամպարեան 40ական Ե. և Վ. Շիմիկեան 30, Մեհիթի

Մ. Գ. Լաւիկեան 300, Օ. Մեհիթեան 100, Ն. Յովաննիսեան և որդիք 60, Ս. Սարգեան 40, Հ. Գրիգորեան 40, Տիարեան 25, Կ. Յակոբեան 25, Ս. Ներսէսեան, Ն. Գրիգորեան, Ս. Չամպարեան, Լ. Պ. Դուկանեան, Կ. Գրիգորեան 20ական, Ա. Ամասիարեան, Խ. Մարտիկոսեան 10ական

Մուրաբար Գ. Յակոբ 80, Թ. Բոլաթեան 80, Ա. Հէքիմեան 70, Ս. Խիւրդեան, Մ. Սիւրմանեան, Ս. Միւթիկեան 60ական Պանդոսեան եղբայրներ, Մ. Շիմիկեան, Գ. Գրիգորեան 50ական, Խ. Միւթիկեան 30, Գ. Գալուսեան, Գ. Հ. Միւթիկեան 20ական, Մ. Սիւրմանեան 15, Կրիկորեան 15, Մ. Մամուրի, Ս. Խիւրդեան, Մ. Սարգեան 10ական 2. Բարսեղեան, Առաքել, Մ. Միւթիկեան 5ական

Գարսեղեան Գ. Մարտիրոսեան 100, Ե. Գարսեղեան 80, Բ. Գարսեղեան 60, Ե. Գարսեղեան 50, Ա. Առաքել 10, Մանուկեան 5

Սարգեան Թ. Օտապալեան 60, Թ. Դուրիկեան

